

JIZZAX VILOYATINING TASHQI SAVDO AYLANMASI (2021-yil yanvar oyi uchun dastlabki ma'lumot)

O'zbekiston iqtisodiyotini rivojlantirish strategiyasi diversifikatsiyalangan va raqobatbardosh iqtisodiyotni yaratishga, innovatsion texnologiyalar va bozorni boshqarishning yangi usullaridan foydalangan holda milliy resurslardan maksimal darajada foydalanishga yo'naltirilgan. Mamlakatning tashqi iqtisodiy faoliyati, xususan tashqi savdo sohasida amalga oshirilayotgan islohotlarning pirovard natijasi aholining turmush darajasiga bevosita o'z ta'sirini o'tkazadi.

2021-yilning yanvar oyi yakuni bilan viloyatning tashqi savdo aylanmasi (matnda TSA) 32436,9 ming. AQSh dollarini tashkil etib, 2020-yilning mos davriga nisbatan 5180,2 ming. AQSh dollariga yoki 19,0 % ga oshdi.

TASHQI SAVDO AYLANMASI VA BALANSI (yanvar, ming. AQSh dollari)

	2020-yil	2021-yil	O'sish sur'ati, % da	Jamiga nisbatan, % da
Tashqi savdo aylanmasi	27256,7	32436,9	119,0	x
Eksport	7582,7	14790,4	195,1	100,0
tovarlar	7556,1	14769,1	195,5	99,9
xizmatlar	26,6	21,3	80,1	0,1
Import	19674,0	17646,5	89,7	100,0
tovarlar	19674,0	17646,5	89,7	100,0
xizmatlar	0,0	0,0	0,0	0,0
Saldo	-12091,3	-2856,1	x	x

Ma'lumot uchun: O'zbekiston Respublikasida tovarlar tashqi savdosi statistika ko'rsatkichlarini shakllantirishda, Tashqi iqtisodiy faoliyat Tovar nomenklaturasi (keyingi o'rnlarda TIF TN) bilan birlashtirilgan. Birlashgan Millatlar Tashkilotining Xalqaro standartlashgan savdo tasniflagichi (keyingi o'rnlarda – XSST) ishlataladi. Bu o'z navbatida tahliliy maqsadlarda eksport va import qilinadigan tovarlarni 10 ta katta qismga guruhlash uchun imkon beradi. Tovarlarni XSST bo'yicha kodlashtirish, TIF TN va XSST o'tasida o'tish kalitlari yordamida amalga oshiriladi.

TSA da eksport hajmi 14790,4 ming. AQSh dollariga (95,1 % ga oshdi) va import hajmi 17646,5 ming. AQSh dollariga (89,7 % ga kamaydi) yetdi. Hisobot davrida –2856,1 ming. AQSh dollari qiymatida passiv tashqi savdo balansi qayd etildi.

**JIZZAX VILOYATI BILAN TASHQISAVDOAYLANMASI ENG YUQORI ULUSHGAEGA BO'LGAN DAVLATLAR
(2021- yil yanvar, ming. AQSh dollari, ulushi, % da)**

Top-10 davlatlar	TSA	Eksport	Import	Ulushi, % da
Xitoy Xalq Respublikasi	12946,8	5193,2	7753,6	39,9
Turkiya	3671,5	2332,3	1339,2	11,3
Rossiya Federatsiyasi	3499,7	2503,5	996,2	10,8
Qozog'iston	2916,1	2463,2	452,9	9,0
Litva	2803,3	0,0	2803,3	8,6
Gonkong	2424,0	0,0	2424,0	7,5
Pokiston	858,7	841,0	17,7	2,6
Afg'oniston	462,6	462,6	0,0	1,4
Hindiston	461,3	118,9	342,4	1,4
Avstraliya	384,3	0,0	384,3	1,2

Viloyatimiz jahoning 60 dan ortiq mamlakatlari bilan savdo aloqalarini amalga oshirib kelmoqda. TSA ning nisbatan salmoqli hissasi Xitoy Xalq Respublikasida (39,9 %), Turkiyada (11,3 %), Rossiya Federatsiyasida (10,8 %), Qozog'istonda (9,0 %), Litvada (8,6 %), Gonkongda (7,5 %), Pokistonda (2,6 %), Afg'onistonda (1,4 %), Hindistonda (1,4 %) va Avstraliyada (1,2 %) qayd etilgan.

Iqtisodiyotning real sektori tarmoqlari va korxonalarining barqaror va uzlusiz ishlashini ta'minlash uchun viloyatda zarur resurslar bazasi yaratilgan. Eksport tarkibida sezilarli o'zgarishlarga import tovarlarning o'rnini bosadigan mahsulotlar ishlab chiqarish va sanoat ishlab chiqarishni diversifikatsiya qilish natijasida erishildi.

Shuningdek, qo'shni davlatlar bilan o'zaro aloqalarni mustahkamlash, mamlakatlarni ijtimoiy-iqtisodiy, savdo-sanoat hamda madaniy sohalardagi aloqalarini rivojlantirish borasida katta ishlar amalga oshirilayotganini ko'rish mumkin.

TSA da so'nggi yillarda katta o'zgarishlar kuzatilyapti. Misol uchun, so'nggi uch yilda TSAda MDH davlatlari orasida Rossiya Federatsiyasi va Qozog'iston bilan tashqi savdo aylanmasi oshgani kuzatilmoxda. Boshqa davlatlar (qo'shni davlatlardan tashqari) bilan esa, TSA da eng yuqori ulush Xitoy Xalq Respublikasi, Turkiya va Litva hissasiga to'g'ri kelgan.

Tashqiiqtisodiy faoliyat bo'yicha 20 dan ortiq yirik hamkor-davlatlar orasidan 7ta davlatda faol tashqi savdo balansi kuzatilgan, xususan, Turkiya (993,1 ming. AQSh dollarri), Rossiya Federatsiyasi(1507,4ming. AQSh dollarri), Qozog'iston(452,9ming. AQSh dollarri), Polsha (165,1ming. AQSh dollarri), Italiya (224,6ming. AQSh dollarri), Ozarbayjon (155,1ming. AQSh dollarri) va Eron (132,5ming. AQSh dollarri) shular jumlasidandir. Qolgan davlatlar bilan passiv tashqi savdo balansi saqlanib qolmoqda.

**JIZZAX VILOYATINING YIRIK HAMKOR DAVLATLAR BILAN TASHQI
SAVDO AYLANMASI DINAMIKASI
(2021-yil yanvar, ming. AQSh dollar)**

Davlat nomi	2019-yil	2020-yil	2021-yil
Xitoy Xalq Respublikasi	6304,9	7546,9	12946,8
Eksport	21,5	1969,9	5193,2
Import	6283,5	5577,0	7753,6
Saldo	-6262,0	-3607,2	-2560,3
Turkiya	8076,6	2804,4	3671,6
Eksport	2264,1	1845,5	2332,3
Import	5812,6	958,9	1339,2
Saldo	-3548,5	886,6	993,1
Rossiya Federatsiyasi	6400,5	7072,4	3499,7
Eksport	1200,4	2065,0	2503,5
Import	5200,1	5007,4	996,2
Saldo	-3999,6	-2942,3	1507,4
Qozog'iston	2129,0	710,0	2916,1
Eksport	484,6	540,5	2463,2
Import	1644,4	169,5	452,9
Saldo	-1159,8	371,0	452,9
Litva	7579,7	1942,1	2803,3
Eksport	2,8	0,0	0,0
Import	7576,9	1942,1	2803,3
Saldo	-7574,1	-1942,1	-2803,3
Gonkong	224,2	60,0	2424,0
Eksport	0,0	0,0	0,0
Import	224,2	60,0	2424,0
Saldo	-224,2	-60,0	-2424,0

Davlat nomi	2019-yil	2020-yil	2021-yil
Pokiston	105,2	49,8	858,7
Eksport	68,5	49,8	841,0
Import	36,7	0,0	17,7
Saldo	31,7	49,8	-823,4
Afgon'iston	202,9	140,8	462,6
Eksport	202,9	93,8	462,6
Import	0,0	47,0	0,0
Saldo	-202,9	46,9	-462,6
Hindiston	51,3	0,0	461,3
Eksport	46,9	0,0	118,9
Import	4,4	0,0	342,4
Saldo	42,5	0,0	-223,5
Avstraliya	0,0	0,0	384,3
Eksport	0,0	0,0	0,0
Import	0,0	0,0	384,3
Saldo	0,0	0,0	-384,3
Koreya Respublikasi	3891,3	1081,8	307,9
Eksport	0,0	0,0	0,0
Import	3891,3	1081,8	307,9
Saldo	-3891,3	-1081,8	-307,9
Polsha	664,1	33,0	256,8
Eksport	37,7	33,0	211,0
Import	626,5	0,0	45,8
Saldo	-588,8	33,0	165,1
Italiya	87,4	207,7	231,5
Eksport	54,9	168,4	228,1
Import	32,5	39,3	3,5
Saldo	22,4	129,1	224,6

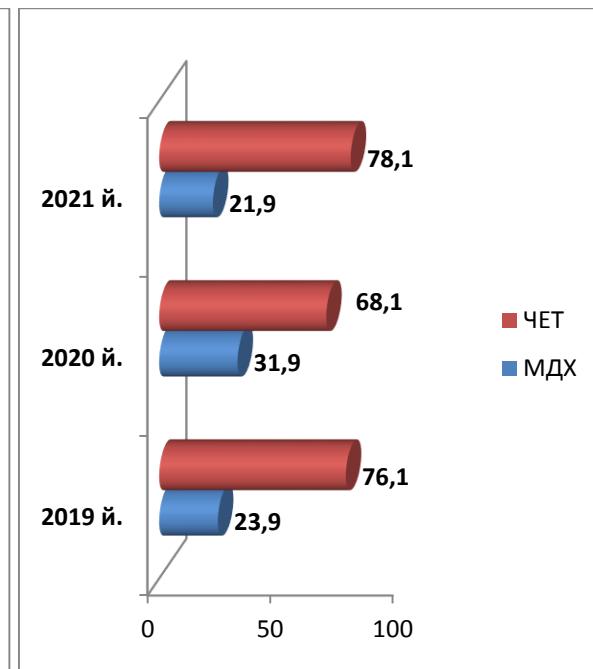
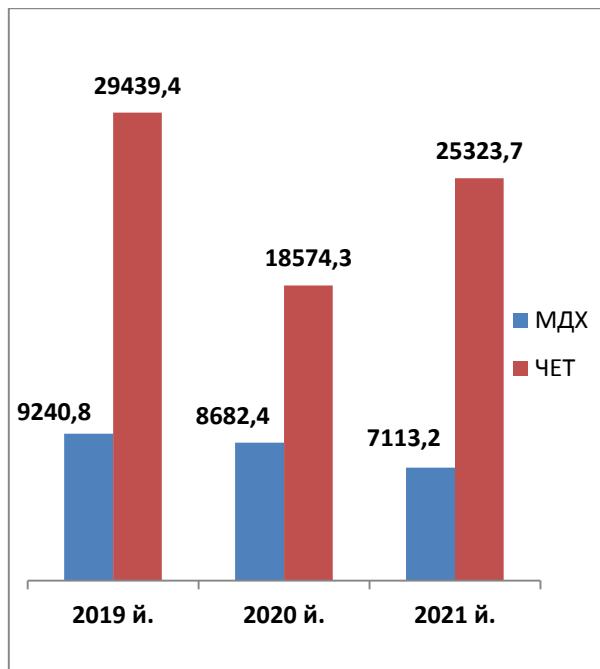
Davlat nomi	2019-yil	2020-yil	2021-yil
Belarus	99,1	143,6	199,2
Eksport	0,0	0,0	0,0
Import	99,1	143,6	199,2
Saldo	-99,1	-143,6	-199,2
Ukraina	398,0	0,0	165,0
Eksport	388,5	0,0	0,0
Import	9,5	0,0	165,0
Saldo	-379,0	0,0	-165,0
Ozarbayjon	14,1	0,0	155,1
Eksport	14,1	0,0	155,1
Import	0,0	0,0	0,0
Saldo	14,1	0,0	155,1
Eron	375,9	311,2	132,5
Eksport	0,0	23,0	132,5
Import	375,9	288,2	0,0
Saldo	-375,9	-265,2	132,5
Germaniya	1213,8	149,6	124,3
Eksport	162,3	0,0	0,0
Import	1051,6	149,6	124,3
Saldo	-889,3	-149,6	-124,3
AQSH	20,9	0,3	94,5
Eksport	0,2	0,3	0,4
Import	20,6	0,0	94,2
Saldo	-20,4	-0,3	-93,8
Tojikiston	107,1	381,4	88,0
Eksport	98,9	381,4	88,0
Import	8,2	0,0	0,0
Saldo	-90,7	381,4	-88,0

Viloyatimizda tashqi savdoni qo'llab-quvvatlash hamda MDH davlatlari bilan ushbu sohadagi hamkorlikni yanada mustahkamlash bo'yicha olib borilayotgan chora-tadbirlarga tayanib, 2021-yilning yanvar oylarida, tashqi savdo aylanmasida MDH davlatlarining ulushi 21,9 % ni tashkil etib, 2020- yilning shu davriga nisbatan ulushi 68,7 % ga kamaygan.

Shuningdek boshqa xorijiy davlatlarning 2021-yil yanvar oylarida tashqi savdo aylanmasidagi ulushi esa 78,1 % tashkil etib, 2019-yilning shu davriga nisbatan 14,6% ga oshdi.

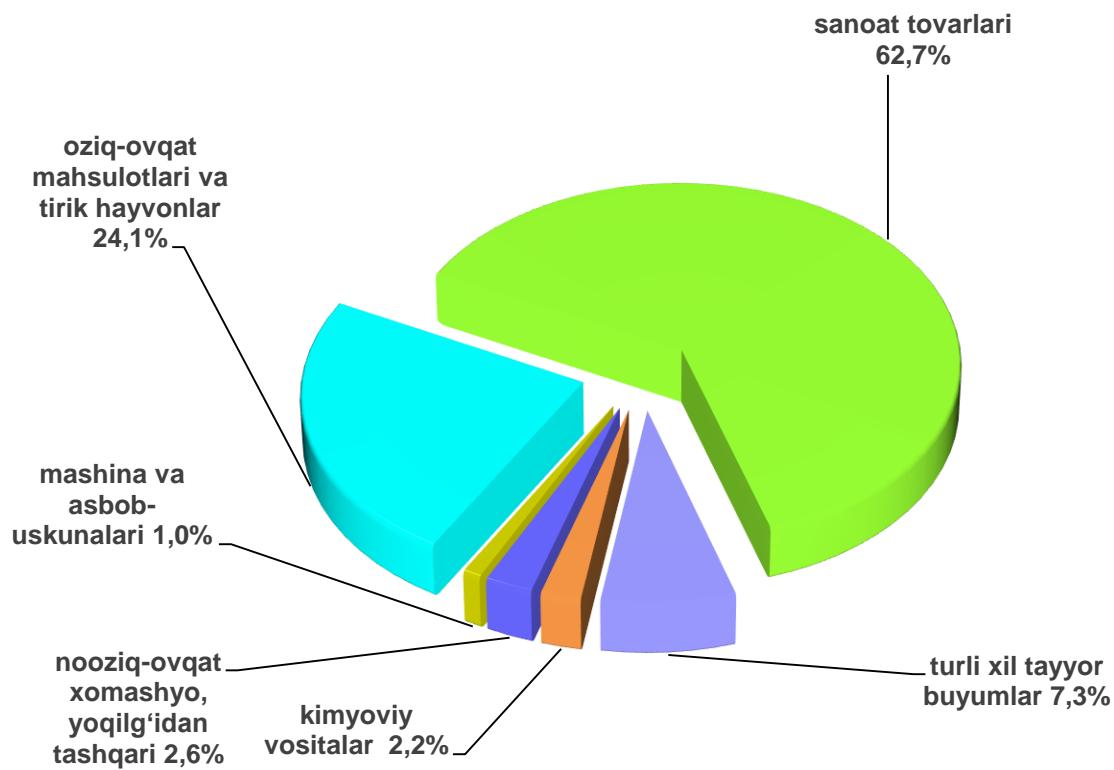
**JIZZAX VILOYATINING TASHQI SAVDO AYLANMASIDA MDH
MAMLAKATLARI VA BOSHQA XORIJIY DAVLATLARNING HAJMLARI
DINAMIKASI**
(2021- yil yanvar, ming. AQSh dollari, ulushi, % da)

JIZZAX VILOYATINING EKSPORTI (2021-yil yanvar)

Joriy yilning yanvar oyida viloyatning eksportyorlari soni 51tani tashkil etib, ular tomonidan 14790,4 ming. AQSh dollarri (qimmatbaho metallar eksportidan tashqari) qiymatidagi (2020-yilning mos davriga nisbatan 95,1 % ga oshdi) tovar va xizmatlar eksport qilinishi ta'minlandi.

Eksport tarkibida tovarlar ulushi 99,9 % ni tashkil etib, sanoat tovarlari (62,7 %), oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar (24,1 %), turli xil tayyor buyumlar (7,3 %), kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o'xshash mahsulotlar (2,2 %), mashina va asbob-uskunalar (1,0 %) nooziq-ovqat xomashyo, yoqilg'idan tashqari (2,6 %), hayvon va o'simliklar moylari (yog'lari), yog'lar va mumlar (0,0 %) guruxi hissasiga to'g'ri kelmoqda.

**MDH VA BOSHQA XORIJY DAVLATLARGA EKSPORT TARKIBI
(2021-yil yanvarning. AQSh dollarri, ulushi, % da)**

XSST tarkibi	Jami			MDH davlatlari			Boshqa davlatlar		
	ming. AQSh dollarri	O'tgan yilga nisbatan, % da	umumiy hajmga nisbatan, % da	ming. AQSh dollarri	O'tgan yilga nisbatan, % da	umumiy hajmga nisbatan, % da	ming. AQSh dollarri	O'tgan yilga nisbatan, % da	umumiy hajmga nisbatan, % da
Jami eksport	14790,4	195,1	100,0	5270,1	159,3	100,0	9520,3	2,2 M	100,0
<i>shu jumladan:</i>									
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar	3561,3	2,6M	24,1	2023,3	5,1M	38,4	1538,0	160,5	16,2
Ichimliklar va tamaki	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Nooziq-ovqat xomashyo, yoqilg'idan tashqari	379,9	2,4M	2,6	102,7	27,2M	1,9	277,2	182,6	2,9
Mineral yoqilg'i, yog'lash moylari va shunga o'xshash materiallar	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Hayvon va o'simliklar moylari (yog'lari), yog'lar va mumlar	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kimyoiy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o'xshash mahsulotlar	321,6	4,2M	2,2	38,3	50,4	0,7	283,3	0,0	3,0
Sanoat tovarlari	9274,6	196,7	62,7	1901,7	115,7	36,1	7372,8	2,4M	77,4
Mashinalar va transport asbob-uskunalar	153,0	119,4	1,0	105,1	82,0	2,0	47,9	0,0	0,5
Turli xil tayyor buyumlar	1078,6	109,7	7,3	1078,6	109,7	7,3	0,0	0,0	0,0
Xizmatlar	21,3	80,3	0,1	20,3	101,7	0,4	1,1	16,4	0,0

MDH mamlakatlari va boshqa mamlakatlarga eksportning yo'nalishi bo'yicha farqlanishlar mavjudligi kuzatilmoqda. Xususan, MDH mamlakatlariga eksportning asosiy qismi oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar guruhiga to'g'ri kelmoqda, eksport hajmi bo'yicha keyingi o'rinnar sanoat tovarlari hissasiga to'g'ri kelmoqda.

2021- yilning yanvar oyida eksport qilingan tovarlar va xizmatlar tarkibining tahlili shuni ko'rsatmoqdaki, tovarlar va xizmatlar tarkibida sezilarli o'zgarishlar qayd etildi, 2019- yilning yanvar oyiga nisbatan asosan sanoat tovarlari guruhidagi o'sish kuzatildi.

**EKSPORT TARKIBI DINAMIKASI
(2021-yil yanvar, % da)**

XSST tarkibi	2019-yil	2020-yil	2021-yil
Jami	100,0	100,0	100,0
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar	56,2	17,9	24,1
Ichimliklar va tamaki	0,0	0,0	0,0
Nooziq-ovqat xomashyo, yoqilg'idan tashqari	11,3	2,1	2,6
Mineral yoqilg'i, yog'lash moylari va shunga o'xshash materiallar	0,0	0,0	0,0
Hayvon va o'simliklar moylari (yog'lari), yog'lar va mumlar	0,4	1,9	0,0
Kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o'xshash mahsulotlar	0,1	1,0	2,2
Sanoat tovarlari	20,6	62,2	62,7
Mashinalar va transport asbob-uskunalar	1,0	1,7	1,0
Turli xil tayyor buyumlar	9,9	13,0	7,3
Xizmatlar	0,5	0,4	0,1

**XSST BO'LIMI BO'YICHA AYRIM MAHSULOTLAR
EKSPORTI TARKIBI
(2021-yilyanvar)**

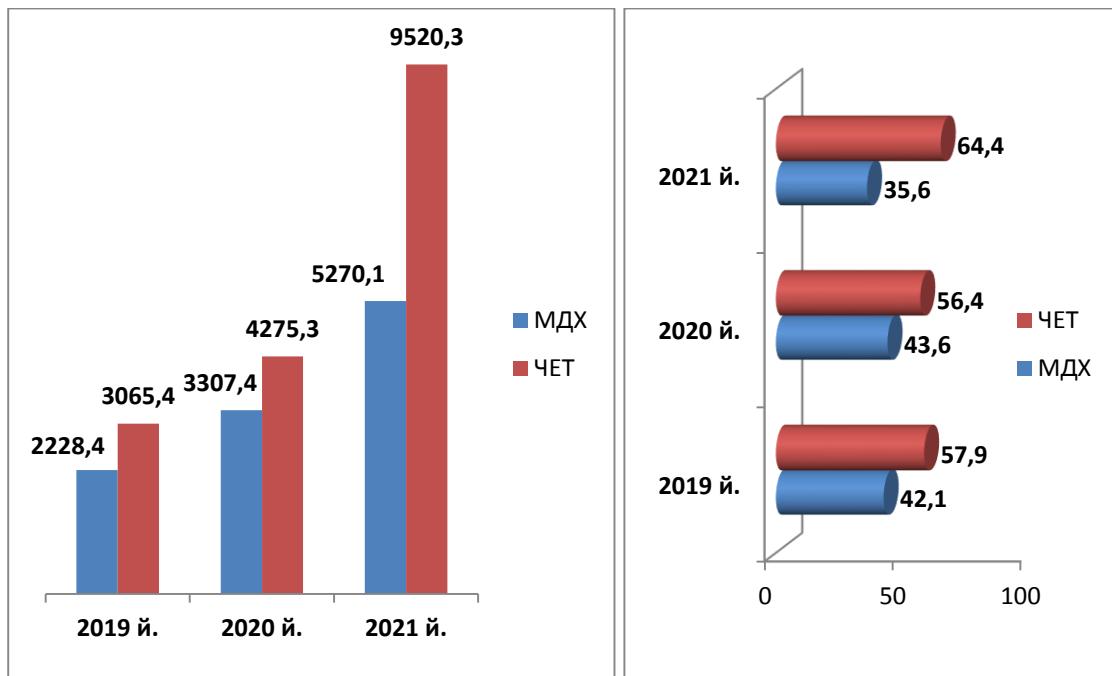
XSST bo'limi nomi	Ming. AQSh dollarri	2019- yilning mos davriga nisbatiga, % da
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirk hayvonlar		
Sabzavotlar va mevalar	2825,9	2,7M
Donli ekinlar va ulardan tayyorlangan mahsulotlar	427,9	3,6M
Hayvonlar uchun ozuqalar (maydalanmagan donlardan tashqari)	33,4	77,3
Kofe, choy, kakao, ziravorlar va ulardan tayyorlangan mahsulotlar	260,7	4M
Shakar va shakarli maxsulotlar	12,8	0,0
Ichimliklar va tamaki		
Ichimliklar	0,0	0,0
Tamaki va tamaki mahsulotlari	0,0	0,0
Nooziq-ovqatxonashyo, yoqilg'idantashqari		
To'qimachilik tolalari va ularning chiqindilari	277,2	182,6
Hayvonlar va o'simliklardan kelib chiqqan xomashyo materiallari	15,1	0,0
Metall rudalari va metall parchalari	0,0	0,0
Qog'ozmassasivamakulatura	0,0	0,0
O'g'itlaruchunxomashyovamineralxomashyo (ko'mir, neftvaqimmatbaho toshlardan tashqari)	8,5	0,0
Mineral yoqilg'i, yog'lash moylari va shunga o'xshash materiallar		
Tabiiy yoki sun'iy gaz	0,0	0,0
Elektr toki	0,0	0,0
Neft va neft mahsulotlari va shunga o'xshash materiallar	0,0	0,0
Hayvon va o'simliklar moylari (yog'lari), yog'lar va mumlar		
O'simlik moylari va yog'lari (xom, tozalangan yoki fraksiyalangan)	0,0	0,0
Kimyoiy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o'xshash mahsulotlar		
Noorganik kimyo moddalari	0,1	0,0
Birlamchi shakldagi plastmassalar	6,0	36,5
O'g'itlar	0,0	0,0

Boshqa joyda tafsiflanmagan kimyoviy maxsulotlar	6,0	0,0
Bo'yaydigan va terini oshlovchi moddalar va bo'yoqlar	283,6	0,0
Sanoat tovarlari		
To'qimachilik yigirilgan ipi, matolar, tayyor buyumlar va shunga o'xshash mahsulotlar	8695,5	2M
Yo'ochdan tayyorlangan buyumlar	1,8	6,6M
Cho'yan va po'lat	0,0	0,0
Ruda bo'limgan qazilmalardan tayyorlangan mahsulotlar	577,2	164,3
Metalldan tayyorlangan buyumlar	0,0	0,0
Mashinalar va transport asbob-uskunalar		
Avtomobillar	0,0	0,0
Elektr mashinalari, apparatlar, asboblar va ularning ehtiyoj qismlari	143,2	122,3
Sanoat uchun maxsus bo'limgan mashinalar va ularning detallari	9,6	87,3
Muayyan tarmoqlar uchun maxsus ishlab chiqarilgan mashinalar	0,2	0,0
Energiya generatori mashinalari va asbob-uskunalar	0,0	0,0
Turli xil tayyor buyumlar		
Kiyim-kechaklar va ularning anjomlari	1071,6	111,6
Poyabzal	0,5	2,3
Har xil tayyor buyumlar	6,6	158,4
Maxsus, ilmiy va nazorat asboblari va apparatlari	0,0	0,0
Mebelvauningqismlari, yotarjoybuyumlari, matraslar, matraslaruchuntirgaklar, yostiqlarvashungao'xshashtikilganmebellar	0,0	0,0

So'nggi uch yilda umumiyligi eksport hajmi oshdi va MDH mamlakatlarining jami eksportdagi ulushi 2019-yilning yanvar oyidagi 42,1 % dan, 2021-yilning yanvar oyida 35,6 % ga kamaydi. Mos ravishda boshqa mamlakatlarning jami eksportdagi ulushi 2019- yilning shu davrida 57,9 % ni tashkil etib, 2021- yilning yanvar oyida 64,4 % ga oshdi.

**MDH VA BOSHQA DAVLATLARGA TOVAR VA XIZMATLAR
EKSPORTININGHAJMLARI DINAMIKASI**
(yanvar, ming. AQSh dollarri, ulushi, % da)

2021- yilning yanvar oyi yakunida tovar va xizmatlar eksporti bo'yicha asosiy hamkor davlatlar tarkibida, Xitoy Xalq Respublikasi (eksport umumiy hajmining 35,1%), Rossiya Federatsiyasi (16,9 %), Qozog'iston (16,7 %), Turkiya (15,8 %) va Pokiston (5,7 %) davlatlari egallab turibdi, hamda ularning jami eksportdagisi ulushi 90,2 foizni tashkil etmoqda.

**VILOYAT EKSPORTIDA ASOSIY HAMKOR
DAVLATLARNING ULUSHI
(2021-yil yanvar,% da)**

2021- yilning yanvar oyida, o'tgan yildagi kabi tovarlar va xizmatlar eksporti bo'yicha asosiy hamkor davlatlardan Xitoy yetakchi mavqeini saqlab turibdi. Keyingi holatda Rossiya Federatsiyasi egalladi. Rossiyadan ozgina ortda qolgan Qozog'iston uchinchi pog'onani egallab turibdi.

Joriy yilning yanvar oyida hamkor mamlakatlarning tovar va xizmatlar eksporti bo'yicha geografiyasi (2020- yilning mos davriga nisbatan 19 ta davlat) 14 ta davlat bilan amalga oshdi.

**JIZZAX VILOYATINING ASOSIY HAMKOR DAVLATLARGA
AMALGA OSHIRGAN EKSPORTI HAJMI VA O'SISH SUR'ATLARI
(yanvar, ming. AQSh dollarri, ulushi, % da)**

Davlatlar	Ming. AQSh dollarri		O'sish sur'ati, % da		O'rni	
	2020-y.	2021-y.	2020-y.	2021-y.	2020-y.	2021-y.
Xitoy	1969,9	5193,2	91,8M	2,6M	2	1
Rossiya Federatsiyasi	2065,0	2503,5	172,0	121,2	1	2
Qozog'iston	540,5	2463,2	111,5	4,6M	4	3
Turkiya	1845,5	2332,3	81,5	126,4	3	4
Pokiston	49,0	841,0	72,7	16,9M	9	5
Afg'oniston	93,8	462,6	46,2	4,9M	8	6
Italiya	168,4	228,1	3,1M	135,4	7	7
Polsha	33,0	211,0	87,5	6,4M	11	8
Ozarbayjon	0,0	155,1	0,0	0,0	19	9
Eron	23,0	132,5	0,0	5,8M	12	10
Hindiston	0,0	118,9	0,0	0,0	24	11
Tojikiston	381,4	88,0	3,9M	23,1	5	12
Qirg'iziston	316,3	60,2	7,6M	19,0	6	13
AQSH	0,3	0,4	108,7	152,0	18	14

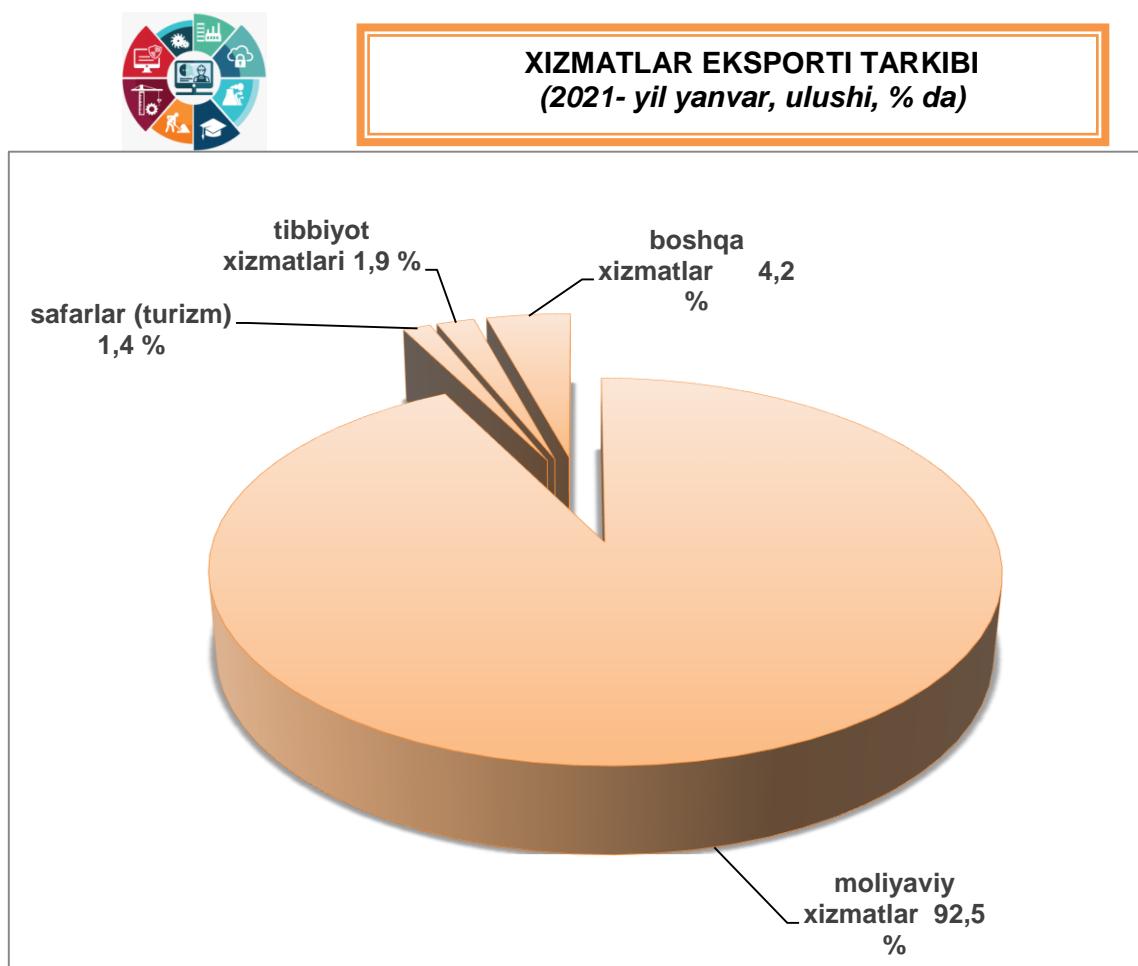
Ushbu mamlakatlarga eksport qilinayotgan tovarlar tarkibiga asosan oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar, sanoat tovarlari hamda nooziq-ovqat xomashyo, yoqilg'idan tashqari guruhlari kiradi.

**VILOYATNING AYRIM DAVLATLAR BILAN EKSPORT TARKIBI
(2021- yil yanvar, ming. AQSh dollarri)**

XSST tarkibi	Xitoy		Rossiya		Qozog'iston		Turkiya	
	2020-y.	2021-y.	2020-y.	2021-y.	2020-y.	2021-y.	2020-y.	2021-y.
Jami eksport	1969,9	5193,2	2065,0	2503,5	540,5	2463,2	1845,5	2332,3
shu jumladan:								
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar	607,8	1075,3	69,5	45,6	282,0	1850,2	98,2	48,0
Ichimliklar va tamaki	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Nooziq-ovqatxomashyo, yoqilg'idantashqari	151,8	0,0	0,0	0,0	3,8	19,4	0,0	144,7
Mineral yoqilg'i, yog'lash moylari va shunga o'xshash materiallar	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Hayvon va o'simliklar moylari (yog'lari), yog'lar va mumlar	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kimyoiy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o'xshash mahsulotlar	0,0	283,3	0,0	0,0	5,0	23,3	0,0	0,0
Sanoat tovarlari	1210,1	3834,3	1243,0	1280,7	242,8	550,4	1747,3	2139,6
Mashinalar va transport asbob-uskunalari	0,0	0,0	70,8	95,3	0,0	9,0	0,0	0,0
Turli xil tayyor buyumlar	0,0	0,0	668,7	1062,7	0,0	9,9	0,0	0,0
Xizmatlar	0,2	0,4	13,0	19,3	6,9	1,0	0,0	0,0

Yuqoridagi jadvaldan ko'rinib turibdiki Xitoy, Rossiya, Qozog'iston va Turkiya davlatlariga eksportning asosiy ulushi sanoat tovarlari, oziq-ovqat maxsulotlari va turli xil tayyor buyumlar guruxi hissasiga to'g'ri keladi.

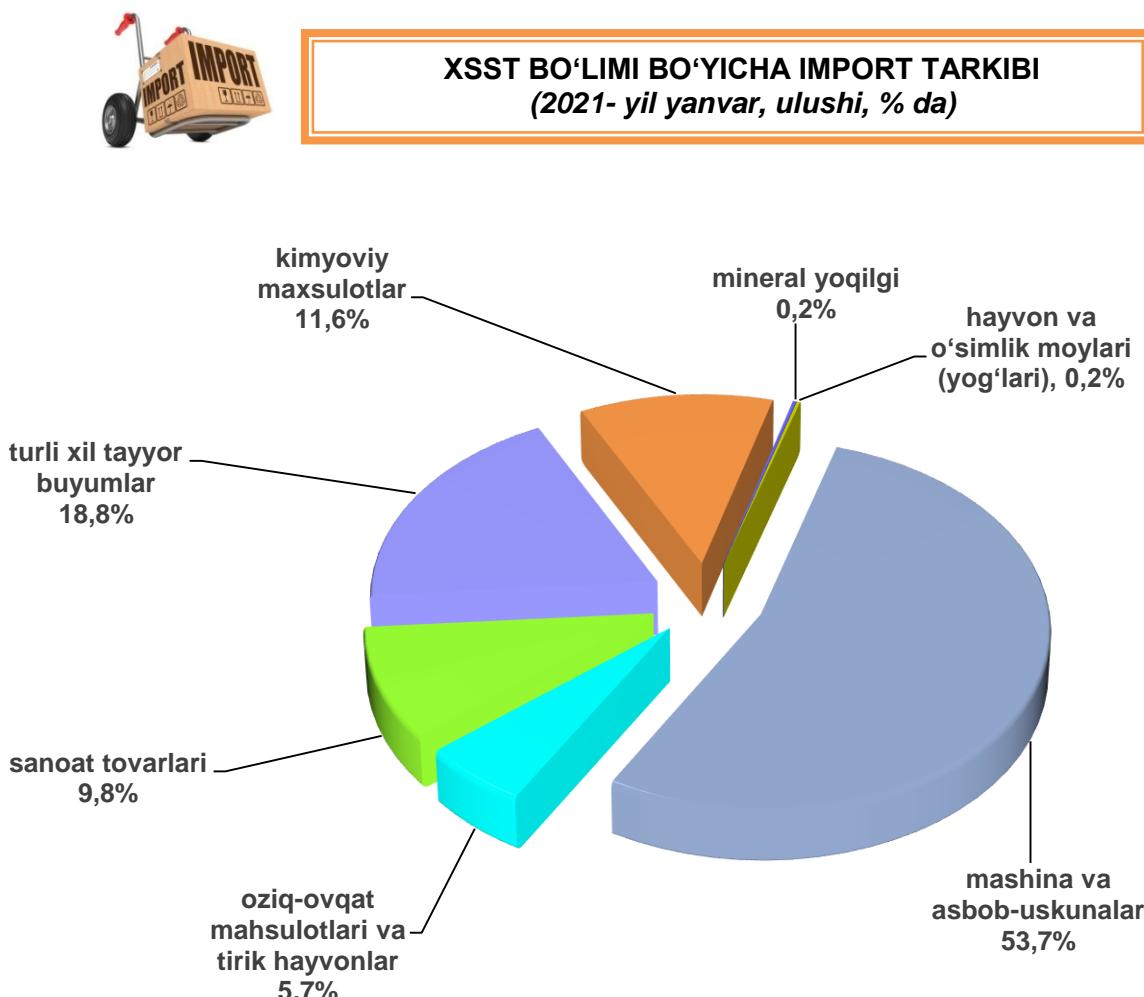
Xizmatlar eksporti hajmi 21,3 ming. AQSh dollarini yoki jami eksport hajmining 0,1 % ini tashkil etib, 2020-yilning yanvar oyiga nisbatan 80,3 % ga kamaydi. Xizmatlar eksporti tarkibining asosiy ulushi moliyaviy xizmatlar (92,5 %), tibbiyot xizmatlari (1,9 %), safarlar (turizm) (1,4 %) va boshqa xizmatlar (4,2 %) hissasiga to'g'ri keladi.

JIZZAX VILOYATIINING IMPORTI (2021-yil yanvar)

2021-yilning yanvar oyida viloyatning importyori soni 76 tani tashkil etib, ular tomonidan 17646,5 ming. AQSh dollari qiymatidagi (2020-yilning mos davriga nisbatan 89,7% ga kamaydi) tovar va xizmatlar import qilinishi ta'minlandi.

Import tarkibida eng katta ulush, mashinalar va transport asbob-uskunalari (53,7 %) va turli xil tayyor buyumlar (18,8%) guruhi hisobiga to'g'ri keladi.

Tovar va xizmatlar importi dinamikasi tahliliga ko'ra, 2021-yilning yanvar oyida import qilingan tovarlar hajmi, o'tgan yilning mos davriga nisbatan 2027,5 ming. AQSh dollariga kamaydi va 17646,5 ming. AQSh dollarini tashkil etdi.

MDH VA BOSHQA XORIJY DAVLATLARDAN IMPORT TARKIBI
(2021- yil yanvar, ulushi, % da)

Tarkibi	Jami			MDH davlatlari			Boshqa davlatlar		
	ming. AQSh dollarri	O‘tgan yilga nisbatan, % da	mumiy hajmga nisbatan, % da	ming. AQSh dollarri	O‘tgan yilga nisbatan, % da	mumiy hajmga nisbatan, % da	ming. AQSh dollarri	O‘tgan yilga nisbatan, % da	mumiy hajmga nisbatan, % da
Jami import	17646,5	89,7	100,0	1843,1	34,3	100,0	15803,4	110,5	100,0
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar	1014,6	54,3	5,7	831,5	45,0	45,1	183,2	9,4M	1,2
Ichimliklar va tamaki	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Nooziq-ovqat xomashyo, yoqilg‘idan tashqari	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Mineral yoqilg‘i, yog‘lash moylari va shunga o‘xshash materiallar	30,6	50,5	0,2	25,8	47,1	1,4	4,7	82,7	0,0
Hayvon va o’simliklar moylari (yog‘lari), yog‘lar va mumlar	26,7	0,0	0,2	26,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o‘xshash mahsulotlar	2055,7	156,0	11,6	504,4	3,8M	27,4	1551,3	131,0	9,8
Sanoat tovarlari	1725,6	53,9	9,8	245,8	20,7	13,3	1479,8	73,5	9,4
Mashinalar va transport asbob-uskunalari	9478,9	92,8	53,7	208,9	35,1	11,3	9270,0	96,4	58,7
Turli xil tayyor buyumlar	3314,4	2,5M	18,8	0,0	0,0	0,0	3314,4	2,5M	21,0
Xizmatlar	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Joriy davrda import qilingan tovarlar va xizmatlar tarkibi tahlili shuni ko'rsatdiki, 2019- yilning mos davriga nisbatan turli xil tayyor buyumlar importining ulushi 3,0 % dan 18,8 % gacha o'sdi, mashinalar va transport asbob-uskunalarini importining ulushi esa 73,7 % dan 53,7 % ga kamaydi.

**IMPORT TARKIBI DINAMIKASI
(2020- yil yanvar, ulushi, % da)**

XSST tarkibi	2019-yil	2020-yil	2021-yil
Jami import	100,0	100,0	100,0

shu jumladan:

Oziq-ovqat mahsulotlari va tirk hayvonlar	6,6	9,5	5,7
Ichimliklar va tamaki	0,0	0,0	0,0
Nooziq-ovqat xomashyo, yoqilg'idan tashqari	0,8	8,6	0,0
Mineral yoqilg'i, yog'lash moylari va shunga O'xshash materiallar	0,0	0,0	0,0
Hayvon va o'simliklar moylari (yog'lari), yog'lar va mumlar	4,5	0,0	0,0
Kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o'xshash mahsulotlar	6,5	6,7	11,6
Sanoat tovarlari	4,3	16,3	9,8
Mashinalar va transport asbob-uskunalarini	73,7	51,9	53,7
Turli xil tayyor buyumlar	3,0	6,7	18,8
Xizmatlar	0,0	0,0	0,0

**XSTT BO‘YICHA IMPORT QILINGAN AYRIM TURDAGI
MAHSULOTLAR TARKIBI
(2021-yil yanvar)**

Mahsulot nomi	Ming. AQSh dollarari	o‘zgarish sura‘tlari, %da
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirk hayvonlar		
Donli ekinlar va ulardan tayyorlangan mahsulotlar	270,7	2,5 M
Tirk hayvonlar	354,5	0,0
Har xil oziq-ovqat mahsulotlari va preparatlar	0,0	0,0
Hayvonlar uchun ozuqalar (maydalanmagan donlardan tashqari)	190,2	12,2
Go‘sht va g‘osht maxsulotlari	199,2	194,1
Shakar va shakarli maxsulotlar		
Ichimliklar va tamaki		
Tamaki va tamaki mahsulotlari	0,0	0,0
Ichimliklar	0,0	0,0
Nooziq-ovqatxonashyo, yoqilg‘idantashqari		
Probka va yog‘och-taxtalar	0,0	0,0
Metall rudalari va metall parchalari to‘qimachilik tolalari va ularning chiqindilari	0,0	0,0
Hayvonlar va o‘simliklardan kelib chiqqan xomashyo materiallari	0,0	0,0
O‘g‘itlar uchun xomashyo va mineral xomashyo	0,0	0,0
Moy olinadigan urug‘lar va mevalar	0,0	0,0
Mineral yoqilg‘i, yog‘lash moylari va shunga o‘xshash materiallар		
Neft va neft mahsulotlari va shunga o‘xshash materiallari	30,6	50,5
Ko‘mir, koks va briketlar	0,0	0,0
Elektr toki	0,0	0,0
Hayvon va o‘simliklar moylari (yog‘lari), yog‘lar va mumlar		
O‘simlik moylari va yog‘lari	26,7	0,0
Hayvon va o‘simlik moylari va yog‘lari	0,0	0,0
Kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o‘xshash mahsulotlar		
Tibbiyot va farmatsevtika mahsulotlari	456,1	102,1
Boshqa joyda tasniflanmagan kimyoviy materiallar va mahsulotlar	126,3	182,8
Birlamchi shakldagi plastmassalar	436,0	85,1
Efir moylari, rezinoidlar va attorlik moddalari	0,6	12,4
Organik kimyo moddalari	470,9	12,8M
Sanoat tovarlari		
Cho‘yan va po‘lat	562,2	164,7

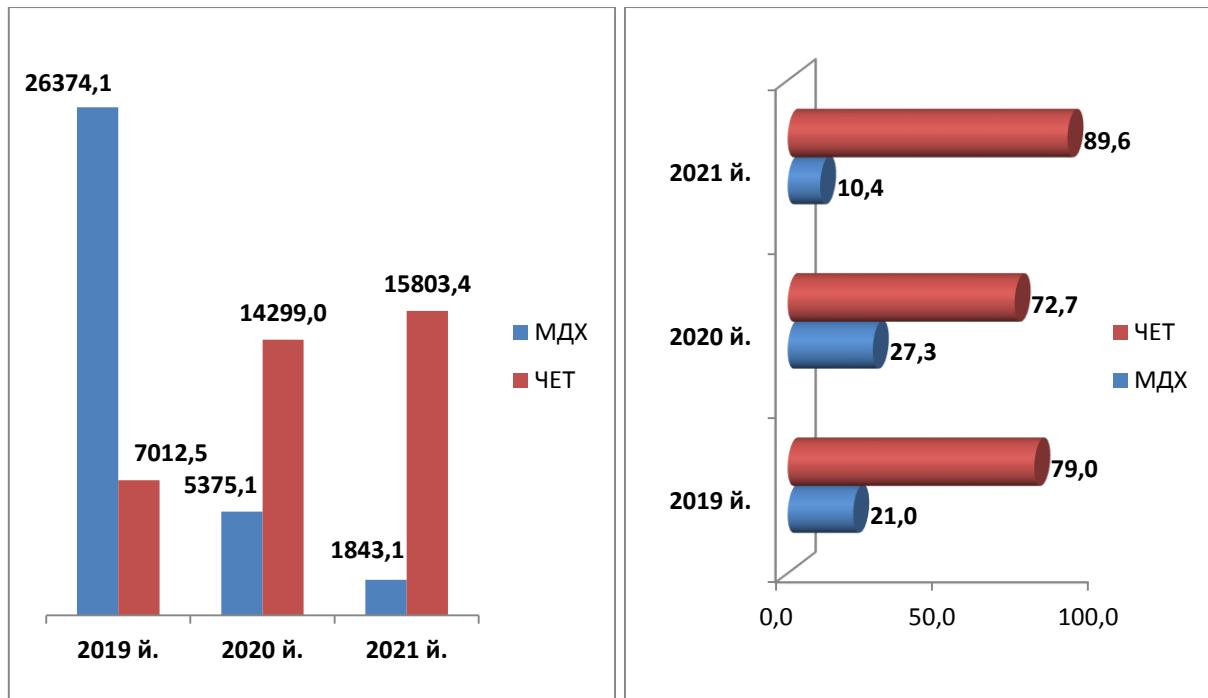
Metalldan tayyorlangan buyumlar	358,8	43,5
Rudabo'lImaganqazilmalardantayyorlanganmahsulotlar	104,2	22,1
Boshqa joyda tasniflanmagan rezina buyumlari	138,5	18,8M
To'qimachilikyigirlganipi, matolar, tayyorbuyumlarvashungao'xshashmahsulotlar	326,5	72,1
Rangli metall	174,6	26,5M
Qog'oz va karton	20,0	93,5M
Yog'ochdan ishlangan buyumlar (mebeldan tashqari)	40,8	3,7
Mashinalar va transport asbob-uskunalarini		
Aniq sohalar uchun maxsus mo'ljallangan mashinalar	2750,0	184,6
Sanoat uchun maxsus bo'lImagan mashinalar va ularning detallari	555,0	7,6
Avtomobillar va extiyot qismlari	1876,3	639,8
Ish yuritish va ma'lumotlarni avtomatik ravishda qayta ishlash uskunalarini	2935,4	0,0
Elektr mashinalari, apparatlari, asboblar va ularning ehtiyyot qismlari	1114,3	707,7
Elektr aloqasi, ovozni yozish va eshittirish apparaturalari va uskunalarini	226,0	72,2
Energogenerator mashina uskunalarini	21,9	4,1
Boshqa transport uskunalarini	0,0	0,0
Turli xil tayyor buyumlar		
Maxsus, ilmiy va nazorat asboblari va apparatlari	2904,6	12,6M
Blokli binolar, suv o'tkazish, kanalizatsiya isitish va yoritish uskunalarini uchun armatura va mahkamlash moslamalari	75,1	7,2
Har xil tayyor buyumlar	194,5	7,9M
Mebelvauningqismlari, yotar-joybuyumlari, matraslarvamebeluchuntirgaklar, yostiqlarvashungao'xshashmahsulotlar	122,3	40,7M
Kiyim-kechaklar va ularning anjomlari	1,8	0,0

2019- yil yanvar oyiga nisbatan mineral yoqilg'i, yog'lash moylari va shunga o'xshash materiallar guruhida import hajmlarining kamayishiga sabab,neft va neft mahsulotlari va shunga o'xshash materiallar (50,5 % ga pasaygan) importining kamayishi ta'sir qilgan.

Turli xil tayyor buyumlar guruhida importning o'sishiga sabab (52,0 % ga oshgan),mebel va uning qismlari, yotar-joy buyumlari, matraslar va mebel uchun tirgaklar, yostiqlar va shunga o'xshash mahsulotlar importining oshishiga ta'sir etgan.

MDH VA BOSHQA XORIJY DAVLATLARDAN TOVAR VA XIZMATLAR IMPORTI HAJMLARI DINAMIKASI
(yanvar, ming. AQSh dollari, ulushi, % da)

2020-yil bilan taqqoslaganda import bo'yicha eng yuqori oltilikda o'zgarishlar kuzatildi.

Joriy yilning yanvar oyida hamkor mamlakatlarning tovar va xizmatlar importi bo'yicha geografiyasi (2020-yilning mos davriga nisbatan 24 ta davlat) 28 ta davlat bilan amalga oshdi.

**TOVAR VA XIZMATLAR IMPORTIDAGI YIRIK
HAMKOR DAVLATLAR**
(yanvar)

Davlat nomi	ming. AQSH dollarri		O'sish sur'ati, % da		O'rni	
	2020-y.	2021-y.	2020-y.	2021-y.	2020-y.	2021-y.
Xitoy Xalq Respublikasi	5577,0	7753,6	88,8	139,0	1	1
Litva	1942,1	2803,3	25,6	144,3	4	2
Gonkong	60,0	2424,0	26,8	40,4M	12	3
Turkiya	958,9	1339,2	16,5	139,7	6	4
Rossiya Federatsiyasi	5007,4	996,2	96,3	19,9	2	5
Qozog'iston	169,5	452,9	10,3	2,7M	9	6
Avstraliya	0,0	384,3	0,0	0,0	0	7
Hindiston	0,0	342,4	0,0	0,0	23	8
Koreya Respublikasi	1081,8	307,9	27,8	28,5	5	9
Belarus	143,6	199,2	144,9	138,8	11	10
Ukraina	0,0	165,0	0,0	0,0	0	11
Germaniya	149,6	124,3	14,2	83,1	10	12
AQSH	0,0	94,2	0,0	0,0	0	13
Avstriya	0,0	84,1	0,0	0,0	0	14
Polsha	0,0	45,8	0,0	0,0	0	15
Belgiya	0,0	29,3	0,0	0,0	0	16
Qirgiziston	0,0	19,3	0,0	0,0	0	17
Shveytsariya	0,3	18,2	0,0	0,0	21	18
Pokiston	0,0	17,7	0,0	0,0	0	19
Fransiya	0,9	10,7	0,0	0,0	20	20

2021 yil yanvar oyida import bo'yicha hamkor davlatlar orasida Xitoy Xalq Respublikasi umumiy import hajmida 43,9 % ulushi bilan, o'tgan yilning shu davriga nisbatan yana birinchi o'rinni egalladi.

Yetti yirik hamkor davlatlar Xitoy Xalq Respublikasi (43,9 %), Litva (15,9 %), Gonkong (13,7 %), Turkiya (7,6 %), Rossiya Federatsiyasi (5,6 %), Qozog'iston (2,6 %) va Avstraliya (2,2 %) jami importning 91,5 % ulushini egalladi va 16153,5 ming. AQSh dollarini tashkil etdi.

Viloyatdagi sarmoyaviy muhit yaxshilangani sari ushbu sohada amalga oshirilgan islohotlar natijasida mashina va uskunalar, shuningdek, ularning qismlari importining o'sishi tabiiydir. Shunday qilib, Xitoy Xalq Respublikasi, Litva, Gonkong, Turkiya, Rossiya Federatsiyasi, Qozog'iston va Avstraliya tomonidan kiritilgan katta hajmdagi investitsiyalar natijasida, mahsulotlar importi hajmida ushbu mamlakatlarning yuqori ulushi saqlanib qolmoqda.

Tashqi iqtisodiy faoliyat
va savdo statistikasi
bo'limi
Tel.: (72) 22151 26
bo'limi